

**T.C. Kimlik numarası ve vergi kimlik numarası bilinmeyen  
müşterilere yapılan ürün satışlarının tesliminde belge düzeni hk.**

|                   |                                  |
|-------------------|----------------------------------|
| <b>Belge türü</b> | Özelge                           |
| <b>Kanun</b>      | VERGİ USUL KANUNU                |
| <b>Özelge no</b>  | B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-915 |
| <b>Tarih</b>      | 08.03.2012                       |

**T.C.**

**GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI**

**İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI**

**Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü**

**Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-915**

**08/03/2012**

**Konu : T.C. Kimlik numarası ve vergi kimlik numarası bilinmeyen  
müşterilere yapılan ürün satışlarının tesliminde belge düzeni.**

İlgi (a)'da kayıtlı özelge talep formunuz ve ilgi (b)'de kayıtlı dilekçenizde;

- İşyerinizde bulunan giyim eşyası, hırdavat, küçük elektronik, kırtasiye, oyuncak, hediyelik eşya ve benzeri ürünleri bir internet sitesi aracılığıyla sattığınız,

- Ödeme yapıldığında aracı site tarafından ürün fiyatı üzerinden %10 komisyon kesintisi yapılmak suretiyle kalan tutarın banka hesabınıza yatırıldığını,

- Vergi mükellefiyeti bulunan ve isteyen müşterilerden T.C. kimlik numarası, vergi kimlik numarası ve diğer bilgilerini verenlere irsaliyeli fatura düzenlemek suretiyle söz konusu ürünleri gönderdiğiniz,

- Müşterilerinizin % 99'unun nihai tüketici olduğunu ve bu kişilere yapmış olduğunuz satışların bir kısmının ürünün beğenilmemesi, kargodan teslim alınmaması veya sair nedenlerle iade edilmesi durumunda, tarafınıza iade faturası düzenleyemediklerinden tarafınızda düzenlenen faturanın iptalini gerçekleştiremediğinizi,

- T.C. kimlik numarası, vergi kimlik numarası ve diğer bilgilerini aracı internet sitesinin sistemine girmeyerek fatura düzenlenmesi için gerekli bilgileri vermeyen müşterilere, irsaliyeli fatura yerine ödeme kaydedici cihaz fişi düzenleyerek ürün sevkiyatı yaptığınızı belirterek, yapılan bu işlemlerin doğru olup olmadığı hususundaki Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 229'uncu maddesinde fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmıştır.

Anılan Kanun'un 230'uncu maddesinde hüküm altına alındığı üzere, faturada; faturanın düzenlenme tarihi, seri ve sıra numarasının, faturayı düzenleyenin adı, varsa ticaret unvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarasının, müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarasının, malın veya işin nevi, miktarı, fiyatı ve tutarının, satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarasının (Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve taşıtta bulundurulması şarttır.) bulunması gereklidir.

Malın, bir mükellefin birden çok iş yerleri ile şubeleri arasında taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gerekmekte olup Vergi Usul Kanunu'nun 230'uncu maddesinin 5 numaralı bendinde yazılı irsaliyeler hakkında fiyat ve bedel ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere, anılan madde hükmü ile aynı Kanun'un 231'inci madde hükmü uygulanacaktır.

İrsaliyelerde malın nereye ve kime gönderildiğinin ayrıca belirtilmesi gerekmekte olup nihai tüketicilerin tüketim amacıyla perakende olarak satın aldıkları malları kendilerinin taşıması veya taşıtırması halinde bu mallara ait fatura veya perakende satış fişinin bulunması şartıyla sevk irsaliyesi aranmayacaktır.

Aynı Kanun'un 232'nci maddesi hükmüne göre, tüccarlar sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve aldıkları emtia veya hizmet için de fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

232'inci madde de sayılanlar dışında kalanların, tüccarlardan satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin 2011 yılı için 700 TL'yi geçmesi veya 700 TL'den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir.

Kanun'un 231'inci maddesinin (6) numaralı bendinde ise Kanun'un 232'nci maddesinin birinci fıkrasına göre fatura düzenlemek zorunda olanların, müşterinin adı ve soyadı ile bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarasının doğruluğundan sorumlu oldukları ancak bu sorumluluğun 232'nci maddenin 2'nci fıkrasının uygulandığı halleri kapsamadığı, fatura düzenleyenin istemesi halinde müşterinin kimliğini ve vergi dairesi hesap numarasını gösterir belgeyi ibraz etmesinin zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer alan Kanun hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, anılan Kanun'un 232'nci maddesi uyarınca fatura düzenlemek ve almak zorunda olan mükellefler, münhasıran bu maddenin birinci fıkrasında sayılanlara düzenledikleri faturalarda, müşterinin ad ve soyadı ile bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarasının doğruluğundan sorumludurlar.

Diğer taraftan, 385 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin "Kapıdan veya Mesafeli Sözleşme Düzenlenerek Yapılan Satışlarda İade İşlemlerinde Belge Düzeni" başlıklı 4'üncü bölümünde açıklandığı üzere;

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun'un 8'inci maddesinde, işyeri, fuar, panayır gibi satış mekânları dışında önceden mutabakat olmaksızın tecrübe ve muayene koşullu satışlar kapıdan satış olarak tanımlanmış olup bu tür satışlarda tüketiciye yedi günlük tecrübe, muayene süresi sonuna kadar malı kabul veya hiçbir gerekçe göstermeden reddetme hakkı tanınmıştır.

Kanun'un 9/A maddesinde ise mesafeli sözleşmeler; yazılı, görsel, telefon ve elektronik ortamda veya diğer iletişim araçları kullanılarak ve tüketicilerle karşı karşıya gelinmeksizin yapılan ve malın veya hizmetin tüketiciye anında veya sonradan teslimi veya ifası kararlaştırılan sözleşmeler olarak tarif edilmiştir.

Buna göre, sadece kapıdan ve mesafeli sözleşmeler düzenlenerek yapılan satışlara ilişkin iade işlemleri için Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 257'nci maddesinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden iade bölümünün yer alacağı bir faturanın düzenlenmesi ve en az iki örneğinin müşteriye malla beraber gönderilmesi uygun görülmüştür.

Söz konusu faturanın alt kısmına açılacak iade bölümünde;

- Malı iade edenin adı soyadı, adresi, imzası

- İade edilen mala ilişkin cins, miktar, birim fiyat ve tutar yer alacaktır.

Bu şekilde düzenlenen fatura malla beraber müşteriye gönderildiğinde müşteri malı iade etmek isterse iadeye ilişkin bölümü dolduracak ve iki örnek olan faturanın bir örneğini mal ile birlikte malı satana geri gönderecek, bir örneği kendinde kalacaktır.

3 Seri No'lu Vergi Kimlik Numarası Genel Tebliği'nin "1.1 Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı Olan Kişiler" başlıklı bölümünde, "Vergi kimlik numarası almış olan Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan

gerçek kişilerin vergi kimlik numaraları ile Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarının eşleştirilmesi sonucunda, vergi dairesi kayıtlarında Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan gerçek kişilerin vergi kimlik numaraları on bir haneli rakamdan oluşan Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasına dönüştürülmüş ve 01/07/2006 tarihinden itibaren vergi dairelerince fiilen Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası kullanılmaya başlanılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan gerçek kişiler için vergi kimlik numarası olarak Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının kullanılmaya başlanıldığı tarihten itibaren belgelerde vergi kimlik numarası satırına on bir haneli Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yazılacaktır." açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu itibarla, Vergi Usul Kanunu'nun 232'nci maddesinin birinci fıkrasında sayılanlara fatura düzenlemeniz halinde, bu belgelerde vergi kimlik numarası veya T.C. kimlik numarası bilgisine yer vermeniz gerekli olup **internet üzerinden sipariş veren nihai tüketicilere yapacağınız ürün teslimlerinize ilişkin olarak düzenleyeceğiniz faturalarda vergi kimlik numarası veya T.C. kimlik numarası bilgisine yer verme zorunluluğunuz bulunmamaktadır.**

Öte yandan, mesafeli sözleşmeler düzenlenerek yapılan satışlar için iade kısmının matbaa baskılı olduğu faturaları kullanmanız gerekmekte olup iade durumunda iadeye ilişkin bölümün müşterileriniz tarafından doldurularak ürünle beraber firmanıza gönderilmesi sureti ile iade işlemi yapılabilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(\*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(\*\*) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(\*\*\*) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026